

WS_Z

SZCZECIN

WIADOMOŚCI

Grudzień 2020
Copyright©saa Szczecin
al. Wojska Polskiego 64
70-479 Szczecin
e-mail: wiadomosci@saa.pl
www.wiadomosci.szczecin.eu

Foto: Marcin Adamczyk

Zdrowych i spokojnych świąt Bożego Narodzenia.
Niech te wyjątkowe dni, na które zawsze czekamy z niecierpliwością i nadzieją,
będą czasem wolnym od zmartwień.
Spędźmy je bezpiecznie, w gronie najbliższych.

A na nowy, 2021 rok,
życzymy przede wszystkim żeby był spokojniejszy
od mijającego, a poza tym zdrowia,
pomyślności i spełnienia marzeń.

Rok pełen wyzwań

Gdyby rok temu ktoś powiedział nam, że 2020 tak będzie wyglądał, nikt by nie uwierzył.

Mimo pandemii Covid-19 świat nie stanął w miejscu, choć na pewno dla wszystkich mieszkańców globu nie był to rok łatwy i szczęśliwy. Mieszkańcy Szczecina też starali się żyć normalnie, choć nie było to takie proste jak w poprzednich latach.

Przede wszystkim trzeba podkreślić poświęcenie i stałe dziękować **WSZYSTKIM PRACOWNIKOM służby zdrowia**. To oni przeżyli zapewne najtrudniejszy rok w swoim życiu pomagając, lecząc, a niejednokrotnie ratując życie pacjentów zakażonych koronawirusem.

Podziękowania należą się również tym wszystkim, którzy zarówno instytucjonalnie, jak i społecznie, **pomagali seniorom**, czyli najbardziej zagrożonej

grupie mieszkańców naszego miasta. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Centrum Seniora czy cała rzesza wolontariuszy pomagała i pomaga szczecińskim seniorom w życiu codziennym (np. zakupy), ale także w jakże potrzebnym kontakcie (choćby telefonicznym) z drugim człowiekiem.

Miasto nie stanęło – słyszymy często w podsumowaniach tego roku. Nie stanęło, wręcz jesteśmy świadkami boomu budowlanego. Inwestycje komunikacyjne toczą się w całym mieście – **Węzły: Łękno, Głębokie, Granitowa** całkowicie odmieniają te rejony Szczecina. Podobnie przebudowa ulicy **Szafera** z nowym torowiskiem tramwajowym, modernizacja **Jana Pawła II** – jednej z najbardziej reprezentacyjnych ulic miasta czy wiele innych m.in. Chodkiewicza, Łokietka, Witkiewicza, które w tym roku zmieniły się bardzo. Rośnie nowy **Stadion Miejski, Teatr Letni**,

Fabryka Wody, przebudowywane jest **Muzeum Techniki i Komunikacji**.

Ten rok był też bardzo trudny dla przedsiębiorców. Najpierw wiosenny, a potem jesienny lockdown spowodował wiele perturbacji w funkcjonowaniu szczecińskich firm, m.in. w gastronomii czy turystyce. Miasto starało się pomagać w jak największym zakresie, m.in. obniżając lub umarzając opłaty czynszowe i podatkowe.

Kryzys spowodowany koronawirusem nie ominął także placówek kultury, zamknięte zostały kina, teatry, muzea.

Nie odbyło się wiele wydarzeń plenerowych – Dni Morza czy Festiwalu Ognia Sztucznych Pyromagic. Różany Ogród Sztuki w tym roku odbył się w bardzo ograniczonej formie – dla dzieci funkcjonował tym razem na Wyspie Grodzkiej, a w Różance odbywały się tylko koncerty.

Szczęśliwie udało się przeprowadzić, niemal „normalnie” w tradycyjnej formie, **14 edycję Festiwalu Młodych Talentów**, a jedyną nowością w tym trudnym roku był czerwcowy **Festiwal Dobrego Życia**, który umożliwił spędzenie wolnego czasu w plenerze oraz pomógł funkcjonować wielu przedsiębiorcom.

W tym roku po kapitalnym remoncie i renowacji pokazana została **Willa Lentza**. Niezbędnym pracom konserwatorskim poddano witraże, liczne elementy z drewna i kamienia naturalnego. Modernizacji uległy wszystkie media, instalacje, zaplecza gospodarcze. Zabytkowy i odrestaurowany budynek Willi Lentza, został wyróżniony w finale ogólnopolskiego konkursu budowlanego Modernizacja Roku & Budowa XXI w.

wiadomosci.szczecin.eu

Leatr Letni

Węzły Głębokie

Festiwal Dobrego Życia

Fabryka Wody

Willa Lentza

A w 2021?

Władze miasta podkreślają, że w przyszłorocznym budżecie nie będą oszczędzać na oświacie, opiece nad seniorami, utrzymaniu zieleni oraz obsłudze mieszkańców. Kontynuowane będą rozpoczęte inwestycje, planowane są kolejne.

Trwa i nabiera rozpędu **torowa rewolucja**. Jest to jedna z największych inwestycji w naszym mieście, a z pewnością najbardziej skomplikowane logistycznie zadanie realizowane w Szczecinie. Projekt przebudowy torowiska wraz z siecią trakcyjną w ciągu al. Niepodległości – pl. Żołnierza Polskiego - Matejki – al. Wyzwolenia – pl. Rodła - ronda Giedroycia – Dworzec Niebuszewo podzielono na kilka etapów. W styczniu rozpocznie się pierwszy z nich i będzie realizowany w rejonie Dworca Niebuszewo oraz placu Żołnierza.

Przebudowa **układu drogowego na Międzyodrze** to jedna z największych inwestycji komunikacyjnych, która będzie realizowana w Szczecinie w najbliższych latach. Projekt ma na celu poprawę bezpieczeństwa i organizacji ruchu oraz zapewnienie obsługi komunikacyjnej dla szczecińskiego portu. W ramach zadania zmodernizowane zostaną m.in. ulice: Gdańska, Energetyków, Górnosłaska, Hryniewieckiego. W kolejnych latach zmieni się także układ dróg na Łasztowni, którą z Nabrzeżem Wieleckim połączy Most Kłodny. Inwestycja jest już w fazie realizacji i została podzielona na etapy. Obecnie realizowane są prace budowlane przy

przebudowie ulicy Górnosłaskiej oraz Estakady Pomorskiej.

A koniec roku przyniósł jeszcze dobrą wiadomość o zwiększeniu dofinansowania na realizację tego projektu o 120 mln zł!

Nadeszła także pora na zmiany w **al. Wojska Polskiego**. W pierwszym etapie nastąpi przebudowa układu drogowego m.in. od placu Zwycięstwa do placu Szarych Szeregów, zmiana organizacji ruchu, nowe oświetlenie uliczne, zieleni. Aleja Wojska Polskiego, na odcinku od placu Zwycięstwa do ronda Szarych Szeregów, stanie się „zielonym salonem” naszego miasta.

W drugim etapie nastąpi przebudowa układu drogowego i torowego w rejonie placu Zwycięstwa, od Bramy Portowej do włączenia w ulicę Krzywoustego.

A przy ulicy Przygodnej powstanie **nowe przedszkole** dla 350 dzieci, z wydzieloną częścią dla 30 dzieci w wieku żłobkowym. Oddziały przedszkolne rozlokowane będą na 2 kondygnacjach, a na parterze klub dziecięcy z osobnym wejściem. Będzie tu także boisko wielofunkcyjne, place zabaw. Miasto ma również w planach zaadaptowanie na potrzeby kolejnego miejskiego żłobka, lokalu przy ul. Kusocińskiego 2. Znajdą się w nim miejsca dla 88 dzieci.

To tylko kilka przykładów przyszłorocznych projektów. O tych i o wielu innych realizowanych w 2021 roku będziemy informować na bieżąco.

Projekt przebudowy torowiska na pl. Żołnierza Polskiego wraz z siecią trakcyjną

Przebudowa alei Wojska Polskiego

Nowe przedszkole przy ulicy Przygodnej

**Zdrowych i radosnych świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności i wielu sukcesów
w nadchodzącym 2021 roku życzy
Agencja Rozwoju Metropolii Szczecińskiej.**

Droga do ekologii

Rocznie w Szczecinie bezpośrednio z nieruchomości odbieranych jest ponad 126 tysięcy ton odpadów komunalnych. Kolejne 10 tysięcy ton szczecinianie przywożą do Ekoportów. Średnio to 350 kilogramów na każdego z nas. Tyle „produkujemy” śmieci, a czy zastanawiamy się co dalej się z nimi dzieje?

Zagospodarowanie wszelkich odpadów reguluje prawo, do którego jako gmina, czyli my wszyscy mieszkańcy, musimy się stosować. Już dziś 50% odebranych odpadów musi być poddanych recyklingowi i odzyskowi, w przeciwnym razie na Gminę nałożone zostaną kary. Z tego powodu od 2019 roku selektywne gromadzenie odpadów jest obowiązkiem.

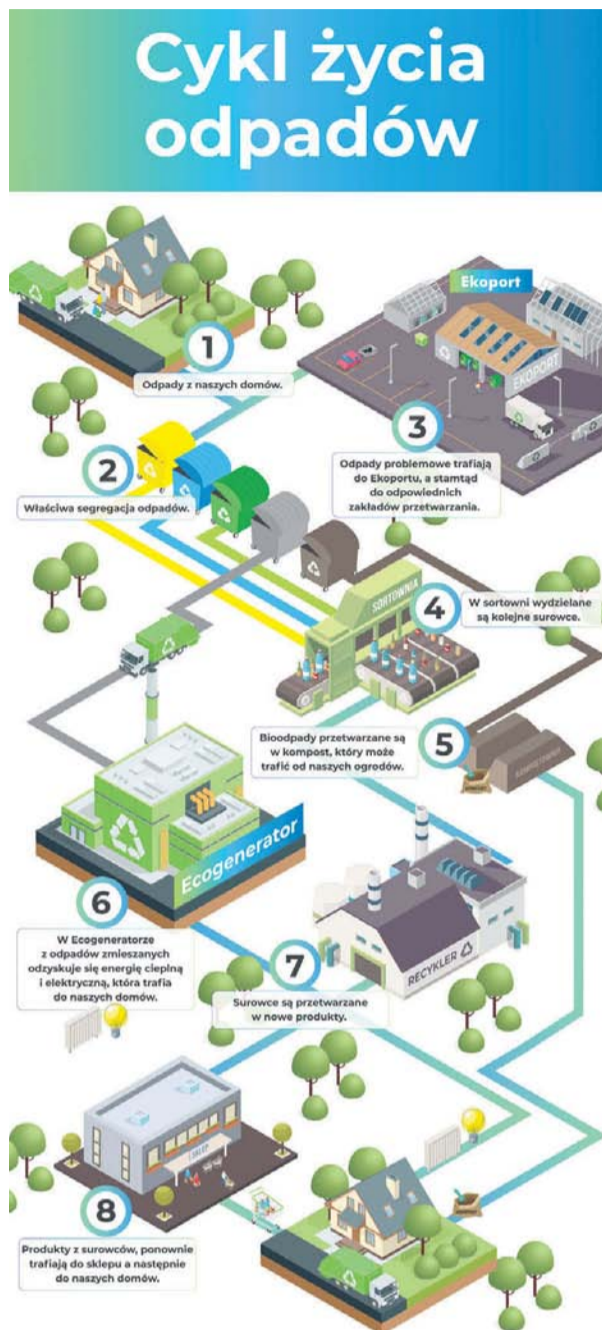
Dla większości z nas wrzucenie do kosza papieru, plastiku, czy innych odpadów jest końcem problemu ze śmieciami. Warto wiedzieć, że to dopiero początek drogi, a w zależności od rodzaju odpadów ta droga wygląda różnie.

Zmieszane

W 38 tysiącach pojemników usytuowanych przy szczecińskich nieruchomościach gromadzonych jest rocznie 84 tysięcy ton odpadów zmieszanych. Te pojemniki opróżniane są przez śmieciarki co najmniej raz w tygodniu, a np. przy wieżowcach nawet 5 razy w tygodniu i wywożone do szczecińskiej spalarni – EcoGeneratora. Tu w sposób bezpieczny dla środowiska są spalane, a powstała w tym procesie energia daje ciepło i prąd. Energia z odpadów wraca do naszych domów i dziś stanowi już 13 procent ciepła w Szczecinie. Z naszej spalarni korzystają także ościennne gminy tj. Police, Stargard, Nowogard, Swinoujście.

Segregowane

18 tysięcy ton rocznie stanowią odpady gromadzone selektywnie: opakowania ze szkła, papieru i tworzyw sztucznych. Przy nieruchomościach usytuowanych jest 9,5 tysięcy pojemników w kolorach zielonym (szkło), niebieskim (papier) i żółtym (tworzywa sztuczne).

Do domów jednorodzinnych dostarczanych jest co roku 300 tysięcy worków do gromadzenia tych odpadów. Te odpady szkła, papieru i tworzyw trafiają do instalacji, w których najpierw następuje ich oczyszczenie, a następnie trafiają do recyklerów, czyli firm zajmujących się ich dalszym przetworzeniem i wykorzystaniem jako surowiec.

Bioodpady

Kolejne 18 tysięcy ton to bioodpady odbierane z prawie 20 tysięcy brązowych pojemników zlokalizowanych zarówno w zabudowie jedno jak i wielorodzinnej. Bioodpady trafiają do dalszego przetwarzania na kompost. Istnieje też możliwość zamówienia kontenera na odpady zielone. Tylko w listopadzie tego roku podstawiono 1.140 kontenerów, w których zgromadzono 777 ton liści, gałęzi oraz innych zielonych odpadów.

Gabaryty

W skali roku z naszych nieruchomości wywożonych jest ponad 6 500 ton szaf, łóżek, krzeseł, czyli odpadów wielkogabarytowych. Po przetworzeniu mogą być wykorzystane jako paliwo alternatywne czy np. w produkcji cementu.

Elektroodpady

Można je dostarczyć do Ekoportów, ale najczęściej korzystamy z bezpośrednich odbiorów z naszych domów. Od stycznia do końca listopada 2020 roku zrealizowano 1600 odbiorów elektrośmieci o wadze 125 ton z gospodarstw domowych zlokalizowanych na terenie Szczecina.

Podsumowując: odpady komunalne produkujemy każdego dnia, ale też każdego dnia mamy wpływ na to ile ich wytwarzamy i jak bezpiecznie należy je segregować. Jeżeli liczby przywołane powyżej podziałały na wyobraźnię, to może czas na noworoczne postanowienie, by zmniejszyć choćby o parę kilogramów ilość tego, co wrzucamy do kosza. Warto dla samych siebie i dla następnych pokoleń.

Rusza budowa nowego schroniska

Nowoczesny obiekt dla bezdomnych zwierząt stanie na prawie pięciohektarowej działce przy ul. Południowej. Będzie to parterowy budynek, złożony z pięciu połączonych pawilonów, których łączna powierzchnia wyniesie 2 tys. m kw.

Dwa pawilony w całości przeznaczone będą dla psów, a jeden osobny dla kotów. Dodatkowo, każdy boks dla psa będzie miał wydzielony zadaszony, ogrodzony wybieg. Pomiędzy pawilonami powstaną także otwarte wybiegi. Oczywiście, w celu zapewnienia zwierzętom odpowiedniej opieki, na terenie schroniska znajdować się będą gabinety weterynaryjne oraz szpital z salą operacyjną.

Jednak, aby czworonożni podopieczni szybko znaleźli nowe domy, konieczne

jest również stworzenie odpowiednich warunków dla odwiedzających. Dlatego w schronisku znajdą się także pomieszczenia do spotkań ze zwierzętami, sale edukacyjne oraz ogólnodostępny wybieg z urządzeniami dla psów. Będzie też miejsce na biuro, pomieszczenia socjalne dla pracowników i wolontariuszy oraz magazyn.

Nowe schronisko pomieści około 80 psów oraz 60 kotów.

Świąteczne harmonogramy

Święta Bożego Narodzenia, Nowy Rok, Trzech Króli oznaczają zmiany w odbiorach odpadów.

W tym roku przypadają one na piątek i sobotę (25 i 26 grudnia), Nowy Rok – 1 stycznia 2020 w piątek oraz Trzech Króli w środę, 6 stycznia.

Szczegółowe harmonogramy wywozów odpadów komunalnych zmieszanych oraz odpadów BIO znajdują się na stronie: www.ecoszczecin.pl

Bioodpady, choinki

Przypominamy, że od 1 grudnia obowiązuje zimowy system wywo-

zu bioodpadów, co dwa tygodnie, zgodnie z harmonogramami opublikowanymi na stronie www.ecoszczecin.pl

Choinki będą odbierane od 1 stycznia 2021 roku do 30 marca 2021 r., w terminach odbioru bioodpadów z brązowych pojemników.

Nie trzeba zgłaszać odbioru choinek, wystarczy wystawić w dniu odbioru koło pojemnika na bioodpady lub przed posesją (chodzi o łatwy dostęp do drzewka).

Plastik - pierwszy krok

Uwolnij powietrze!

Zgnieć butelkę

- opakowania po chemii i kosmetykach,
- przezroczysta folia,
- puszki i opakowania metalowe.

A co z resztą?

Pozostałe opakowania z tworzyw sztucznych, m.in. kolorowe folie, styropianowe tacki, plastikowe opakowania po produktach spożywczych, plastiko-

we zabawki wyrzucamy do pojemników na odpady zmieszane.

Dlaczego?

Tę pierwszą grupę można poddać procesom recyklingu i nadać im drugie życie, a te z pojemników zmieszanych trafiają do spalarni, gdzie z tych tworzyw odzyskuje się energię elektryczną i ciepłą, w ten sposób

produkując energię odnawialną ... zieloną energię.

Niebagatelne znaczenie ma też fakt, że taki sposób segregacji powoduje też zmniejszenie kosztów. W mijającym roku rozpoczęliśmy, a w nadchodzącym warto ten sposób segregowania tworzyw sztucznych kontynuować, bo w ten sposób można zaoszczędzić rocznie nawet 4 mln złotych. To dużo.

A niestety plastikowych opakowań nie ubywa, dlatego warto szukać sposobów na zatrzymanie wzrostu kosztów ich zbiórki i bezpiecznego zagospodarowania. A ten najprostszy zależy od nas. Ograniczajmy ilość odpadów w naszych domach, a te z tworzyw segregujmy tak, by miało to sens. Zrobiliśmy pierwszy krok w tym kierunku. Zróbmy kolejne... czyli jeszcze raz: butelki pet, opakowania po sokach i mleku oraz po chemii gospodarczej i kosmetykach do żółtego pojemnika. A pozostałe plastiki do zmieszanych.

Za nami rok 2020. Kiedy zaczynał się miało być inaczej i to pod wieloma względami. Plany działań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w Szczecinie też były jasne. Chcieliśmy wziąć się za bary z plastikiem ... udało się?

Zadanie w założeniach było proste i cel jasny - zwiększyć ilość przetwarzanych i odzyskiwanych surowców oraz zmniejszyć wzrost kosztów. Wytypowaliśmy odpady najbardziej zróżnicowane i najpowszechniejsze w gospodarstwach domowych: tworzywa sztuczne.

W 2019 roku z nieruchomości zamieszkałych odebrano około 4.500 tys. ton odpadów z tworzyw sztucznych, a w mijającym roku będzie już ponad 6.000 ton. Ten wzrost wymusza, aby zmienić nasze nawyki i zacząć segregować rozważniej. Nie wszystkie opakowania z tworzyw sztucznych powinny trafiać do żółtego pojemnika czy worka.

Na pewno powinny się tam znaleźć:

- butelki PET,
- tzw. opakowania wielomateriałowe (kartony po sokach i mleku),

Zielone miasto

Szczecin wzbogacił się o 4500 nowych drzew i 25 tysięcy krzewów. Mamy też dokument o standardach utrzymania zieleni.

W 2019 roku służby miejskie postawiły przed sobą jeden cel: z roku na rok ma przybywać znacznie więcej zieleni w różnych częściach miasta. W tym roku np. na Rynku Nowym posadzono 600 róż, kolejne 100 przy ulicy Kuśnierskiej, a przy ulicy Grodzkiej pół tysiąca. Drzewa, m.in. brzozy, buki, graby, jarzęby, jesiony, kasztanowce posadzono pomiędzy ulicą Europejską a placem Słowińców czy ulicach Kasjopei, Hożej, Ściegienne-go, Floriana Szarego.

W tym roku planowano posadzić 20 tysięcy drzew przy udziale dzieci i młodzieży. Niestety, ze względów bezpieczeństwa udało się posadzić tylko 3000 dębów przy ulicy Jaworowej i 17 tysięcy w Kijewie. Ograniczona została także akcja „Jedno dziecko, jedno drzewo”.

Podsumowując: W 2020 roku w Szczecinie usuniętych zostało 4000 drzew, (większość z powodu budowy węzła Głębokie), ale posadzono ponad 4500 nowych. Wzbogaciliśmy się także o ponad 25 tysięcy nowych krzewów (usunięto 4100)

Standardy zieleni

Na zlecenie Gminy Miasto Szczecin powstał dokument „Standardy utrzymania, ochrony i rozwoju terenów zieleni Miasta Szczecin”. Opracowanie dokumentu powierzono Polskiemu Towarzystwu Dendrologicznemu, a celem było opracowanie standardów i wskazanie kierunku spójnego i jednolitego uporządkowania zielonych przestrzeni miejskich oraz elementów małej architektury.

W dokumencie wyznaczono strefy i kategorie terenów zieleni przypisując im priorytetowe działania, rozwiązania zalecane dla jednostek prowadzących bieżące utrzymanie i eksploatację zieleni w mieście oraz dla projektantów i wykonawców nowych inwestycji także konkretne i alternatywne rozwiązania do lokalnej walki ze zmianami klimatycznymi.

Dron kontroluje

Lata nad miastem, sprawdza czym mieszkańcy Szczecina palą w piecach i wyłapuje „truciele”.

Dron wyposażony jest w czujniki mierzące poziom stężenia w powietrzu szkodliwych substancji które wytwarzane są podczas spalania w piecach niedozwolonych materiałów.

Użycie drona pozwala precyzyjnie namierzyć źródło zanieczyszczeń i skierować tam patrol Straży Miejskiej, który po kontroli może nałożyć mandat. Kontrole odbywają się zarówno w godzinach porannych, jak i wieczornych.

Tylko w listopadzie akcja objęła swoim zasięgiem ponad 11 tys. budynków na obszarze 10 km kw. Straż Miejska podjęła 197 działań kontrolnych z dronem, z czego 13 zakończyło się mandatami.

KotoGenerator, czyli historia zakładowych kotów

Szczeciński Zakład Unieszkodliwiania Odpadów działa nieprzerwanie przez siedem dni w tygodniu. Pracownicy przychodzą na zmiany, ale są tu też i tacy, którzy terenu EcoGeneratora nigdy nie opuszczają. To nikt inny jak gromada kotów przyzakładowych, czyli tzw. zakładników.

Nikt ich tu jednak na siłę nie przytrzymuje... przyszły same i wszystko wskazuje na to, że przeprowadzki nie planują. Choć jak to z kotami bywa, potrafią chodzić własnymi ścieżkami.

Kabanos, czyli król zakładowego zwierzyńca

Niekwestionowanym królem kociej grupy jest kocur Kabanos, wieloletni lokator Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów. Trafił tu z sąsiedniej oczyszczalni ścieków, opuszczając swojego dotychczasowego właściciela. W pobliskiej spółce był podopiecznym księgowego, ale ten chyba nieco tę przyjaźń przeliczył, bo kot po odwiedzinach w EcoGeneratorze zafascynował się nowym miejscem i zmienił adres bytowania. Ponoć to z uwagi na rosnącą popularność wśród pracowników ZUO. Sława i uznanie towarzyszą mu zresztą do dziś.

- Kabanos jest bardzo towarzyski, w pracy potrafi zachować stoicki spokój, lubi jeździć windą i nie korzysta ze schodów. To bardzo przyjacielski kot - mówi Marcin Gałek z Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów.

Sympatia to jedno, ale nawet koty wiedzą, że bez pracy nie ma kołaczy. Kabanos jak na zakładowego kota przystało ma też swoje obowiązki. Niejednokrotnie towarzyszy ochro-

niarzom podczas rutynowych obchodów, pilnuje posesji, czy też po prostu umiła pracę pracownikom. Jest to niezwykle ważne zadanie, bo ponoć obecność zwierząt w miejscu pracy pozytywnie wpływa na produktywność.

Król i jego dwór

Kabanos nie jest jednak jedynym czworonogiem na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów. Przed dwoma laty dołączyła do niego trzypersonowa rodzina czarnych kotek oraz jeden rudzielec, które przyszły najprawdopodobniej ze zlikwidowanych działek Ostrówek. Gdy ogrody jeszcze funkcjonowały, koty były dokarmiane przez fundację „Milion Szczęśliwych Kotów”. Po likwidacji działek

większość czworonogów wylapano, jednak część kociej gromady zdążyła się rozejść.

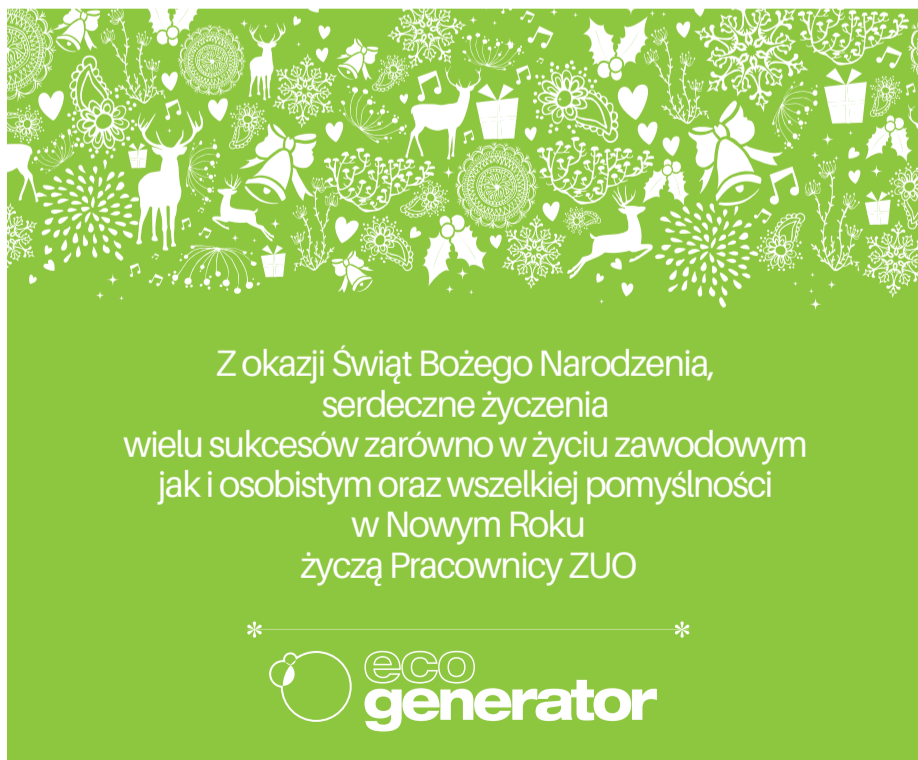
Miesiąc temu, dzięki zaangażowaniu pracowników EcoGeneratora, przy budynku pojawiła się zimowa ocieplana budka dla kotów. Drewniany domek jest estetyczny i ma zapewnić czworonogom schronienie podczas zimy.

- Dzięki przychylności Prezesa ZUO Tomasza Lachowicza kocia budka mogła stanąć na terenie ZUO. W październiku zrobiło się chłodno. W warunkach zimowych koty potrzebują dobrego schronienia, w którym mogą zagrzać się własnym ciepłem, schować przed deszczem i zimnym wiatrem - mówi Marcin Gałek z Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów.

Jednak nie wszystkie bezpańskie koty tak szybko znajdują swoje „królestwo”. Z pomocą tym, które mają szczęścia tyle co ... kot napłakał przychodzą organizacje zwierzęce oraz miasto Szczecin finansujące bezpłatne zabiegi sterylizacji dla kotów bezdomnych oraz kupujące zimną suchą karmę dla bezpańskich kotów w mieście.

- Podstawą w opiece nad kotami bezdomnymi jest ich sterylizacja. Dzięki temu, że kotki zostały wysterylizowane dwa lata temu nie mamy tu gromady kilkunastu bezpańskich kotów, a kotki zakładowe są zadbane, grube i łatwiej im żyć - mówi Marcin Gałek z Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów.

...choć pewnie i tę gromadę miałby tu kto głaskać:-).

Słońce nam służy

Kolejne dwie instalacje fotowoltaiczne produkują prąd na potrzeby Spółki.

Budowa nowych farm fotowoltaicznych rozpoczęła się we wrześniu. Obecnie obie już pracują i produkują prąd ze słońca. Jedna z nich powstała przy ul. Łącznej na terenie, gdzie znajdują się pompownia i zbiorniki wody pitnej dla mieszkańców północnych dzielnic Szczecina. Kolejna uruchomiona została na terenie pompowni wody przy ul. Batalionów Chłopskich. W sumie, w obu miejscach ustawiono 286 paneli słonecznych o łącznej powierzchni 465 m kw. Oszacowano, że dzięki nowym instalacjom wyprodukowanych zostanie rocznie 64,7 MWh energii elektrycznej. Spory będzie też efekt ekologiczny inwestycji, ponieważ dzięki nim uda się uniknąć emisji ponad 38 tysięcy kg dwutlenku węgla w ciągu roku.

ZWiK ma bogate doświadczenie w produkcji czystego i ekologicznego prądu. W województwie zachodniopomorskim Spółka jest liderem produkcji energii

Farma przy ul. Łącznej

elektrycznej z odnawialnych źródeł. W roku 2019 produkcja energii z tego typu źródeł wyniosła 6740 MWh, co stanowiło ok. 20 proc energii elektrycznej potrzebnej do prowadzenia działalności. Spółka korzysta w tym celu z dużych farm fotowoltaicznych, które powstały przy Zakładach Produkcji Wody „Miedwie” i „Pilchowo” i innych źródeł, w tym z biogazu powstałego w procesie oczyszczania ścieków. Na początku bieżącego roku do użytku oddana została turbina prądotwórcza napędzana wodą płynącą w rurociągu miedwiańskim. W planach spółki jest realizacja kolejnej fotowoltaiki. Tym razem panele słoneczne zamontowane będą na dachu biurowca przy ul. Goliśza. Uzyskany z nich prąd posłuży m.in. do zasilania systemu klimatyzacji, który powstanie wraz z budową nowej farmy.

Dzięki zastosowanym rozwiązaniom ZWiK w sposób ciągły racjonalizuje koszty energii, co przez ostatnie lata pozwoliło utrzymywać opłaty za wodę i odbiór ścieków na podobnym poziomie.

Nowe wodociągi

Prace w al. Wyzwolenia

Kończymy budowy wodociągów w dwóch newralgicznych punktach miasta.

Kierowcy bez większych już przeszkód poruszają się ulicą Batalionów Chłopskich. Na początku grudnia ułożono tu nową nawierzchnię asfaltową i usunięto tymczasową organizację ruchu. Przypomnijmy, że od sierpnia ZWiK budował w tej ulicy nowy wodociąg. W tradycyjnym wykopie otwartym ułożono tu rurociąg z żeliwa sferoidalnego o średnicy 150 mm i długości ok. 560 m wraz z przyłączami do budynków o łącznej długości ok. 250 m.

Wykonawca zainstalował też 5 hydrantów nadziemnych. Inwestycja była konieczna, gdyż dotychczasowy wodociąg był w złym stanie technicznym i często ulegał awariom. Powodowało to duże utrudnienia dla kierowców, pieszych i mieszkańców tej ulicy. Inwestycję zrealizował

Zakład Inżynieryjno - Budowlany Niedospiał ze Szczecina. Koszt prac wyniósł 1,7 mln zł netto.

Kończy się także układanie fragmentu nowego wodociągu wzdłuż najdłuższego na al. Wyzwolenia bloku mieszkalnego. Od połowy października br. trwa tu wymiana starego, żeliwnego wodociągu o średnicy 300 mm. Zastąpi go rurociąg wykonany z polietylenu. Prace prowadzono tu nowoczesną, bezwykopową metodą crackingu. Ich finisz ucieszy mieszkańców, gdyż podczas robót ścieżka rowerowa wzdłuż al. Wyzwolenia, na odcinku od ul. Rayskiego do ul. Kujawskiej, była wyłączona z ruchu. Utrudnienia były również na przejściu dla pieszych na skrzyżowaniu Rayskiego i Wyzwolenia.

Za kilka miesięcy pasaż nabierze nowego blasku, bo miasto planuje ustawić tu nowe, estetyczne pawilony handlowe.

Prawobrzeże: podłącz się do kanalizacji sanitarnej

ZWiK zakończył kolejny etap budowy kanalizacji na osiedlach Wielgowo i Sławocieszce. Zadanie wchodziło w skład programu inwestycyjnego pn. „Czysta Odra w Szczecinie”, który jest współfinansowany z funduszy Unii Europejskiej. Prace przeprowadzono na 20 ulicach wspomnianych osiedli. Ich mieszkańcy mogą się już przyłączać do nowej sieci. Kanalizacja ułożona została na następujących ulicach: Balladyny, Bałtyckiej, Chmielnej, Ciepłej, Drewnianej (do nr 17), Jarząbków, Leśnego Echa (Irysowa), Łowczych, Melisy, Na Tropie, Sanki, Śpiewnej, Tczewskiej, Tatarakowej, Uzdrowskiej, Wesolej, Wiślanej (do nr 27) Zaułek Sikoreczki, Zawrotnej (do nr 19) i Żaków.

W przypadku dodatkowych pytań o warunki podłączenia nieruchomości do sieci sanitarnej, prosimy o kontakt z Biurem Obsługi Klienta:

1. pod adresem mailowym: bok@zwik.szczecin.pl
2. telefonicznie pod numerem: 91 44 26 200, 91 44 56 725,
3. osobiście (po wcześniejszym umówieniu się) w naszych punktach obsługi klienta:
  - ul. Goliśza 10 w godz. 07.00 - 15.00
  - ul. Leszczyńska 23 (oś. Zdroje) tel. 91 42 56 723 w godz. 10.00-17.00

Nikt nie spodziewał się jak bardzo ten rok będzie trudny i wymagający. Nigdy wcześniej nie mieliśmy do czynienia z podobnymi okolicznościami, zarówno w sferze prywatnej jak i zawodowej. Każdy z nas stanął przed dużym wyzwaniem - aby nadal sprawnie funkcjonować, w krótkim czasie trzeba było zupełnie przeorganizować pracę i życie prywatne, chociaż nie ustrześliśmy się błędów. Staraliśmy się najlepiej jak umiemy, aby dostarczyć Państwu ciepło i ciepłą wodę, aby inwestycje przebiegały zgodnie z harmonogramem, aby pandemia i wynikające z niej ograniczenia nie stanęły na drodze innowacyjnych rozwiązań, które dadzą nam czystsze powietrze.

 Rozpoczęliśmy **Projekt Łasztownia** czyli ciepłownictwo 5.generacji. Pierwsze w Polsce rozwiązanie oparte na technologii ectogrid™. Powstanie inteligentna, niskotemperaturowa sieć ciepłownicza, a z nią samowystarczalny energetycznie organizm miejski, w którym strumienie ciepła i chłodu krzyżują się i wzajemnie uzupełniają, by zmniejszyć emisję szkodliwych substancji oraz ciepła do atmosfery.

 Nasi specjaliści wprowadzili **SMARHeat** dwuletni, pilotażowy program, który ma być rozwiązaniem pozwalającym na zrównoważenie systemu ogrzewania budynku. Jego czujniki przesyłają informacje o temperaturze panującej w mieszkaniu do systemu, który optymalizuje efektywność ciepłą. Rezultat to stała efektywność i bardziej komfortowe warunki życia. Prognozujemy, że działanie systemu pozwoli na osiągnięcie oszczędności w zużyciu ciepła przez budynek, przy niezmiennym komforcie cieplnym w lokalach.

 By powietrze było czystsze, a energia bardziej dostępna rozpoczęliśmy prace związane z modernizacją dwóch naszych ciepłowni – Dąbskiej i Marlicza. Oba źródła staną się źródłami kogeneracyjnymi, co oznacza, że w jednym procesie wytwarzać będziemy nie tylko ciepło, ale także energię elektryczną. Kogeneracja jest technologią prośrodowiskową, wspieraną przez Unię Europejską. Pozwala obniżyć emisję szkodliwych substancji takich jak dwutlenek węgla (CO₂), tlenki azotów (NOx) i dwutlenek siarki (SO₂). Prace w obu źródłach rozpoczną się w 2021 r.

Ale nie tylko pracą i inwestycjami żyliśmy w tym roku.

 Pamiętaj Państwo Franka Wojownika i akcję Gaszyn Challenge? Byliśmy jej częścią. Inicjatywa zapoczątkowana przez strażaka z Gaszyna ogarnęła cały kraj. Do udziału w challengu zaprosili nas koledzy z siostrzanej spółki ECO Opole. Robiliśmy pompki i przysiady, a wszystko po to, aby Franek Wojownik, który zmagają się z ciężką chorobą, miał szansę na wyleczenie. Akcja zakończyła się sukcesem. Franek dostał swoją szansę.

 Służbom medycznym, które każdego dnia w tym ciężkim okresie walczyły o zdrowie, a często także życie mieszkańców Szczecina mogliśmy podziękować tylko w jeden sposób – pomóc zakupić specjalistyczny sprzęt, środki ochrony osobistej czy chociażby po prostu wodę. Wsparliśmy nasze szpitale przy ul. Arkońskiej, Szpital przy ul. Unii Lubelskiej i na Pomorzanych.

 Dołączyliśmy do firm promujących krwiodawstwo w regionie! Pracownicy SEC a także sąsiedzi z naszego biurowca Lastadia, których zaprosiliśmy do akcji – oddali ponad 10 litrów krwi. Dostaliśmy za to certyfikat. Nie możemy się doczekać kolejnej takiej akcji.

 We współpracy z Fundacją Polskich Wartości pomogliśmy także rodakom na kresach wschodnich. Od kilku lat wspieramy fundację, która organizuje transport żywności, środków higienicznych, słodczy, a także różnego rodzaju sprzętu, który potrzebny jest w polskich szkołach na kresach.

To nie wszystkie tegoroczne akcje charytatywne w jakich wzięliśmy udział, chociaż było ich zdecydowanie mniej niż w latach poprzednich. Z nadzieją czekając nadejścia Nowego Roku składamy Państwu życzenia:

Podzielmy się dobrą energią

Na te wyjątkowe Święta Bożego Narodzenia życzymy Państwu zdrowia, wiele ciepła i radości. Niech Nowy Rok przyniesie pomyślność oraz nadzieję na spoglądanie w przyszłość z optymizmem.

TBS-y się łączą

Z początkiem nowego roku nastąpi połączenie Szczecińskiego TBS i TBS Prawobrzeże. Do tej pory spółki przez ponad 20 lat działały niezależnie. W styczniu połączą siły i będą występować pod nazwą Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego spółka z o.o.

Połączenie spółek ma się odbywać w sposób jak najmniej uciążliwy dla mieszkańców i najemców lokali użytkowych. Z tego powodu nie będą ponosić żadnych kosztów związanych np. ze zmianą umów najmu, nie będą również musieli poświęcać dodatkowego czasu na formalności.

Połączenie nie spowoduje komplikacji w opłacaniu czynszu czy kontaktowaniu się z administratorami osiedli i budynków. W dniu połączenia wszystkie numery kont służące do rozliczeń, a także numery kontaktowe osób administrujących osiedlami i budynkami nie ulegną zmianie.

Jak w praktyce będzie wyglądała obsługa klientów?

Wszystkich najemców nowej spółki będą obsługiwać dwa punkty obsługi klienta, w zależności od miejsca zamieszkania:

1. Rejon Prawobrzeże - Przy ul. Winogronowej 11f (obecna siedziba TBS Prawobrzeże),
2. Rejon Lewobrzeże - Przy ul. Bohaterów Getta Warszawskiego 1a (obecna siedziba Szczecińskiego TBS).

Podział jest naturalny i bardziej czytelny niż do tej pory. Granicę między rejonami wyznacza Odra. Dzięki temu obecni klienci TBS Prawobrzeże, którzy mieszkają na Lewobrzeżu np. na osiedlu przy ul. Sowińskiego czy w budynkach przy ul. Śląskiej nie będą musieli się fatygować na Prawobrzeże, aby załatwić sprawę.

Punkt obsługi klienta przy ul. Mariackiej 24 będzie czynny do 28 lutego 2021 r. Po tym terminie osoby tam obsługiwane będą załatwiać sprawy przy ul. Bohaterów Getta Warszawskiego 1a.

Jak mieszkańcy załatwią sprawę po połączeniu spółek?

1. Opłaty czynszowe - wpłaty dokonują na te same konta i w tych samych terminach, co do tej pory.
2. Kontakt w sprawach eksploatacyjnych oraz technicznych:
  - Rejon Prawobrzeże, ul. Winogronowa 11F, tel. 91 46 13 692, dla mieszkańców Prawobrzeża.
  - Rejon Lewobrzeże, ul. Bohaterów Getta Warszawskiego 1a, tel. 91 430 91 00, dla mieszkańców Lewobrzeża.

Dla obecnych klientów Szczecińskiego TBS zasady kontaktów i załatwiania spraw nie ulegają zmianie.

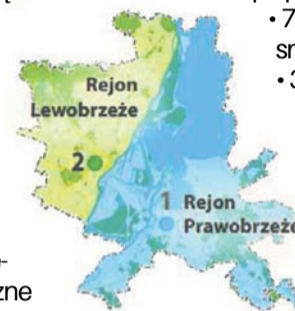
Wszelkie informacje i pomoc można uzyskać pod numerami telefonów: 91 430 91 00, 91 46 14 469 lub pod adresami e-mail: biuro@stbs.pl, sekretariat@tbsp.szczecin.pl

Decyzja w sprawie połączenia TBS Prawobrzeże i Szczecińskiego TBS podjęta została uchwałą Rady Miasta 25 czerwca 2019 r.

Najważniejsze powody połączenia spółek to:

- poprawa jakości obsługi mieszkańców, usprawnienie i przyspieszenie prowadzonych spraw. Te same standardy i zasady mają obowiązywać bez względu na położenie.
- większe możliwości sięgania po środki zewnętrzne na działania rewitalizacyjne, szczególnie w centrum miasta.
- możliwość sięgania po pieniądze nie tylko ze źródeł dedykowanych inwestycjom mieszkaniowym,
- połączenie zespołów pracowników obu spółek pozwoli na lepsze funkcjonowanie w zakresie np. prowadzenia inwestycji

(szczególnie przy obecnych realiach na rynku pracy).

Nowe Szczecińskie TBS w liczbach. Dane po połączeniu:

- 7.920 mieszkań w zasobach własnych,
- 328 lokali usługowych w zasobach własnych,
- 2.630 komunalnych mieszkań powierzonych w zarząd,
- 216 komunalnych lokali usługowych powierzonych w zarząd,
- 569 zarządzanych/administrowanych wspólnot mieszkaniowych,
- 4.307 lokali własnościowych w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

Więcej na stronach:
www.stbs.pl
www.tbsp.szczecin.pl

Rewitalizacja w parze z zielenią - przetarg

Po ogłoszeniu przetargu na przebudowę al. Wojska Polskiego przychodzi moment na szukanie wykonawcy dla kompleksowej przebudowy sąsiedniego terenu - Kwartalu 36, obejmującego ulice Małkowskiego, ks. Bogusława, Boh. Getta Warszawskiego oraz kr. Jadwigi. Obie inwestycje wzajemnie się uzupełniają i wpisują się w strategię rewitalizacji Śródmieścia Szczecina.

Wykonawcy zainteresowani przebudową Kwartalu 36 mają czas na składanie dokumentów **do 8 stycznia do godz. 12.00**. Szczegóły w tej sprawie dostępne są na stronie internetowej Szczecińskiego TBS, spółki realizującej tę inwestycję: www.stbs.pl.

Wewnątrz kwartału planuje się kompleksowe działania inwestycyjne. Obejmować one będą m.in. budowę nowego budynku z trzydziestoma mieszkaniami, wykonanymi "pod klucz". Spośród tych lokali, połowa przeznaczonych będzie dla osób starszych, w tym kilka dla osób niepełnosprawnych ruchowo, jedno dla wychowanków pieczy zastępczej. Nowy budynek zostanie wyposażony w windę, poruszającą się pomiędzy parkingiem podziemnym a dachem budynku. Na dachu zaprojektowano taras przeznaczony do spacerów oraz ogród warzywny dla seniorów.

W parterze budynku zaplanowano świetlicę środowiskową, a także żłobek dla około 30. dzieci. Centralna część kwartału zostanie przeznaczona na główny plac publiczny. W ramach prac rewitalizacyjnych zaplanowano także elementy małej architektury, akcenty rzeźbiarskie i nową zielenią.

Tej zieleni będzie bardzo dużo. Wzdłuż głównego placu, przez środek kwartału poprowadzona będzie pergola - zielone zadaszanie, pod którym będzie miejsce spotkań i rekreacji mieszkańców. Z centralnego placu będzie można swobodnie przemieszczać się w stronę wszystkich podwórek w tym kwartale, do każdego budynku oraz do świetlicy środowiskowej i żłobka. Centralny plac ozdobi także mini amfiteatr, fontanna w formie posadzkowych dysz, z ławeczkami i zielenią.

Po południowej stronie biurowca Szczecińskiego TBS, w rejonie narożnika budynków frontowych przy ul. Ks. Bogusława X i Małkowskiego, powstanie ogród społeczny oraz plac zabaw dla dzieci. We wnętrzu kwartału zaprojektowano również dwupoziomowy parking podziemny na ok 150 pojazdów.

Ogromną zaletą tej inwestycji jest wprowadzenie miejsc parkingowych do garażowca podziemnego. Dzięki temu będziemy mogli całkowicie oddać wnętrze kwartału mieszkańcom i stworzyć dla nich zieloną przestrzeń, sprzyjającą wypoczynkowi - zapowiada Gra-

żyna Szotkowska, prezes Szczecińskiego TBS - *chcemy wprowadzić wiele nasadzeń ozdobnych drzew, krzewów, bylin oraz traw. Dużą powierzchnię zieleni stanowią będą tereny zielone projektowane na dachach.*

W ramach rozwiązań proekologicznych zaplanowano także budowę zbiorników wody deszczowej, do podlewania projektowanej zieleni. Na terenie inwestycji zaprojektowano dwa podziemne przepływowe zbiorniki oraz kilka zbiorników naziemnych. Cały nawadniany obszar podzielony został na 6 sektorów, z których każdy będzie posiadał własny system sterowniczy. W sumie powierzchnia terenów zielonych wyniesie 3 701 m², ogrodów społecznych - 99,30 m², a dachów zielonych - 491 m².

Środki finansowe na przebudowę kwartału pochodzą będą ze środków własnych Spółki, z budżetu Gminy Miasto Szczecin (w tym dotacja z Funduszu Dopląt) i z kredytu z Europejskiego Banku Inwestycyjnego udzielonego w ramach Europejskiego Funduszu Inwestycji Strukturalnych.

Podwórko jak malowane

Zaniedbany teren przy ul. Henryka Pobożnego w Szczecinie przeszedł zupełną metamorfozę. Inwestycje wykonał Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych.

Do tej pory stare podwórko na tyłach kamienicy przy ul. H. Pobożnego 12 było przewidywanym parkingiem, miało zniszczone podłoże i zieleni jak na lekarstwo. Gdzieś wystawały z ziemi skąpe kępki trawy i resztki po starych garażach.

W tym roku ZBiLK podjął się kompleksowego remontu tego terenu i uczynienia z niego miejsca rekreacji dla okolicznych mieszkańców. Inwestycja obejmowała obszar o powierzchni ponad 1000 m².

Najpierw usunięto stare podłoże w tym zniszczone krawężniki i płyty. Wyrównano teren, a następnie ułożono nowe alejki i chodniki. Wykonano murki z cegły klinkierowej, schody i estetyczne ogrodzenie. Zamontowano także bramę przesuwającą. Oprócz tego zasadzono ponad 760 sztuk roślin i posiano trawnik. Na podwórku znajdują się teraz drzewa: klon zwyczajny, miłorząb dwukłapowy, klon tatarski i wiśnia osobliwa, a także kilkadziesiąt krzewów takich jak cis, mikrobiota syberyjska, żywotnik wschodni i bukszpan.

Inwestycja została wykonana w ramach projektu „Miejskie strefy rekreacyjne”.
zbiik.szczecin.pl

Sylwester dla najmłodszych w sieci

Tradycyjnej zabawy sylwestrowej na Jasnych Błoniach nie będzie, a dzieci, po raz pierwszy od 13 lat, nie zaprosimy do siedziby Szczecińskiej Agencji Artystycznej, tylko sami się wprost do Waszych domów!

30 grudnia wpadniemy do Was, aby wspólnie ze zwierzętami z **Magicznego Lasu** przywitać Nowy Rok. O godz. **10.00** zapraszamy **na warsztaty**,

a o godz. **13.00** na **przedstawienie**.

Przyda się mamy kosmetyczka

Na początek pokażemy jak świetnie można bawić się w domu. Zdradzimy jak wyczarować sylwestrowe maski dla całej rodziny, jak zrobić sylwestrowy makijaż i co nam się przyda z kosmetyczki mamy. Opowiemy o sylwestrowych zabawach, konkursach i niespodziankach, które bez problemu zorganizujecie sami.

Sylwester w Magicznym Lesie? Czemu nie!

Następnie zaprosimy wszystkich na spektakl „Sylwester w Magicznym Lesie”. Jaki pomysł na zabawę mają zwierzęta i czy wiedzą co to takiego „Sylwester”? Wciągające, magiczne przedstawienie on-line z użyciem pacynki, pięknymi kostiumami, niespodziankami, które połączy nas tego wyjątkowego dnia i sprawi, że będziemy się dobrze bawić.

www.saa.pl

„Jeszcze będzie pięknie znów” to tytuł piosenki świątecznej, którą na zaproszenie Szczecińskiej Agencji Artystycznej i Szczecin Floating Garden przygotowali muzycy z naszego miasta.

Wokaliści to: Alicja Kruk, Kasia Buja, Ryszard Leoszewski i Konrad Słoka. Wspierają ich szczecińscy instrumentalni i grupy muzyczne, czyli Maciej Kazuba z Jackpot, Baltic Neopolis Orchestra, Fundacja Akademia Muzyki Dawnej, Chór Akademii Morskiej w Szczecinie i Zespół Pieśni i Tańca Szczecinianie / Polish Folk Dance Group Szczecinianie.

To specjalna piosenka świąteczna, dodająca otuchy i wiary, w tych nietypowych czasach. Projekt realizowano w ramach kampanii Szczecin Lokalny Solidarny.

Piosenka do obejrzenia i wysłuchania:
www.wiadomosci.szczecin.eu

Spacer w świetle lamp na Syrenich Stawach

Ta zrewitalizowana dwa lata temu część Lasu Arkońskiego, to jedno z ulubionych miejsc spacerowych szczecinian. Teraz można je śmiało odwiedzać również po zmroku.

Komfort wieczornych spacerów po Syrenich Stawach zapewnia oświetlenie parkowe i system monitoringu wizyjnego. Ustawiono tu 80 słupów oświetleniowych, zwieńczonych nowoczesnymi i energooszczędными oprawami oświetleniowymi LED, które swoim wyglądem są dopasowane do otoczenia (tzw. oprawy parkowe). Oświetleniem można również sterować: ściemniać lub rozjaśniać, w zależności od wybranego ustawienia, dostosowanego do pory dnia i nocy lub natężenia ruchu na alejkach. Wszystkie

te funkcje pozwalają na zaaranżowanie oświetlenia tak, aby było ono komfortowe dla przechodniów, a jednocześnie nie zakłócało naturalnego, leśnego charakteru tego wyjątkowego miejsca.

Druga nowość to monitoring wizyjny, który został wykonany w oparciu o 19 stałopozycyjnych kamer i dwie kamery szybkoobrotowe z wbudowanym promiennikiem podczerwieni. Kamery są zainstalowane na słupach oświetleniowych oraz specjalnych słupach kamerowych. Monitoring ma przede wszystkim wyeliminować przypadki niszczenia infrastruktury oraz zwiększać bezpieczeństwo mieszkańców.

www.wiadomosci.szczecin.eu

Bye, bye Bike_S 3

Zaliczył 3 mln podróży, jeździli na nim dyplomaci, prezydenci, olimpijczycy, piłkarze, muzycy, brał udział w triathlonie. Bike_S trzeciej generacji w zakończył ostatni sezon. W przyszłym roku na ulice Szczecina wyjedzie Bike_S 4 generacji.

Szczecinianie polubili rower miejski i zaczęli z niego intensywnie korzystać. W momencie uruchomienia w serwisie www.bikes-srm.pl zarejestrowanych było blisko 1200 osób, teraz ponad 50 tys. Szybko powstały trzy społeczne aplikacje na smartfony. Bike_S w następnych latach się powiększał i wypożyczał, ale także brał udział w różnych, czasem zaskakujących wydarzeniach.

Podczas wizyty w Szczecinie w 2014 roku bajkesem podróżował ambasador Danii w Polsce Steen Homme. Muzycznym patronem stacji na deptaku Bogusława została Baltic Neopolis Orchestra. Bike_S brał udział dwa razy w imprezie o dużym ciężarze gatunkowym, jakim jest Triathlon Szczecin, a nogi z żelaza musiał mieć też Filip, 36-letni inżynier, który latem 2019 na rowerze miejskim w jeden dzień pokonał 250 km wokół Zalewu Szczecińskiego - ze średnią 24,7 km/h. Zielone rowery brały udział w sesjach zdjęciowych, na bajkesach uczyliśmy, jak bezpiecznie i zgodnie z przepisami jeździć rowerem po mieście (zainspirowani przez Rowerowy Szczecin, za co dziękujemy!).

Najważniejszy bilans Bike_S to liczba wypożyczeń, która przez siedem sezonów dobiła do blisko trzech milionów. Szczeciński Rower

Miejski najczęściej był wypożyczany w godzinach od 15 do 16. Znacznie częściej jeździliśmy w dni powszednie niż w weekendy. Oznacza to, że Bike_S był używany zgodnie z przeznaczeniem, czyli jako alternatywa dla komunikacji samochodowej (indywidualnej i zbiorowej).

Na początku system składał się z 33 stacji i 342 rowerów. W sierpniu 2016 Bike_S zwiększył się o 43 nowe stacje i 344 rowery. 29 stacji powstało na Prąwobrzeżu, a 14 w dzielnicy Zachód.

W przyszłym roku na ulice wyjedzie Bike_S 4 generacji. Nie będzie trzeba zostawiać czy wypożyczać roweru na konkretnej stacji. Każdy pojazd będzie wyposażony we własny terminal i GPS. Czekają nas zmiany w cenniku. Przejdziemy na system abonamentowy. Kolejna ważna zmiana: **rowery będą jeździć cały rok!**

The Tall Ships Races w Szczecinie po raz czwarty!

31 lipca-3 sierpnia 2021 roku do Szczecina wpłyną największe żaglowce świata. To będą nasze czwarte tolszipy, jednak pierwsze w zupełnie innej formie.

Kto raz był w Szczecinie na Zlocie Wielkich Żaglowców ten wie, że drugiej takiej imprezy nie ma nigdzie na świecie. Na kilka dni nasze miasto zmienia się w tętniącą życiem wyspę, do której przybijają najlepsi żeglarze świata, najładniejsze jednostki, najciekawsze wydarzenia i największe liczby turystów. To impreza, której nie da się przegapić.

Regaty w dobie koronawirusa

Przyszłoroczny finał będzie inny. Ale już teraz gwarantujemy, że będzie tak samo ciekawy jak poprzednie. Okoliczności, w jakich się znajdujemy wymuszają na organizatorach zmianę formuły wydarzenia, tak aby było ono jeszcze bardziej bezpieczne. Mając doświadczenia z poprzednich edycji możemy przygotować nie tylko najciekawszą i największą imprezę plenerową, ale także bardzo bezpieczną.

- *Szczecin organizuje kolejny finał regat The Tall Ships Races 2021. Zależy nam na powrocie do normalności. Mamy nadzieję, że lato 2021 roku będzie czasem kiedy będzie można organizować wydarzenia, chociaż zdajemy sobie sprawę, że reżim sanitarny nadal będzie nas obowiązywał. Będziemy dbali o to, aby to wydarzenie zorganizować w taki sposób, aby nikt nie bał się o swoje zdrowie. Rok 2021 ma wiele znaków zapytania, a decyzje należało podejmować już teraz. Nie traktujemy pandemii jako ograniczenia, a jako wyzwanie. Spróbujemy zrobić te tolszipy inaczej. Zorganizujemy to wydarzenie na nieco innych zasadach niż do tej pory* - mówi zastępca prezydenta miasta Krzysztof Soska.

Świętujemy wszędzie, nie tylko na Wałach

Przyszłoroczny finał The Tall Ships Races zostanie zorganizowany w taki sposób, aby zachęcić do wspólnej zabawy mieszkańców całego miasta.

W różnych rejonach Szczecina pojawią się sceny artystyczne, na których będą organizowane koncerty, warsztaty czy animacje. Przez tych kilka dni miasto będzie tętniło życiem nie tylko w obszarze Wałów Chrobrego i Łasztowni, ale we wszystkich dzielnicach.

- *Postanowiliśmy rozproszyć działania artystyczne wychodząc w miasto, tak aby nie kumulować publiczności w jednym punkcie, tak jak zwykle to się działo. Podjęliśmy decyzję, że tej dużej, głównej sceny nie będzie, ale nie rezygnujemy z dodatkowych atrakcji* - mówi Anna Lemańczyk, dyrektor Szczecińskiej Agencji Artystycznej. - *Postanowiliśmy wyznaczyć kilka oddalonych od*

siebie stref w mieście, na których wystąpią głównie szczecińscy artyści.

Itak zamiast jednej głównej sceny w trakcie finału regat The Tall Ships Races 2021 **będzie aż 9 scen!** W tym na Jasnych Błoniach, na placu Orla Białego, placu Lotników czy Rynku Siennym.

Dodatkowo na Łasztowni będziemy mogli spotkać się na muzycznych koncertach przy Dźwigozaurach czy na Bulwarze Gdyńskim. Po dwóch stronach Odry znajdziemy nie tylko piękne żaglowce, ale także całą gamę różnych atrakcji - od stoisk na jarmarku przez food trucki po wesołe miasteczko i strefę zabaw dla dzieci.

- *Na całym świecie jest tak, że to żaglowce stanowią największą atrakcję, a Szczecin słynie z tego, że ma wydarzenia angażujące całe miasto. I w tym roku będziemy to realizować jeszcze bardziej. Chcemy zachęcić szczeciń-*

skich przedsiębiorców i mieszkańców do uczestniczenia nie tylko przez dwa- trzy dni na nabrzeżach. Razem postaramy się, aby to wydarzenie było również doniosłe jak poprzednie finały. Po raz kolejny wypełnimy żaglami oba brzegi Odry - mówi Leopold Korytkowski, dyrektor ds. wydarzeń i turystyki w spółce Żegluga Szczecińska Turystyka Wydarzenia.

Kto zwycięży na Bałtyku?

Sam wyścig rozpocznie się 26 czerwca i będzie odbywać się na trasie: Kłajpeda - Turku - Tallinn - Mariehamn - Szczecin. Regaty będą podzielone na trzy etapy. W każdym z nich może wystartować inna liczba jednostek. To kapitanowie decydują o tym w ilu wyścigach wezmą udział. Już dzisiaj wiemy, że do Szczecina przyplynie 37 jednostek. Ale tak naprawdę zgłoszenia dopiero teraz zaczną spływać.

- *To, że można przeprowadzić te regaty doświadczyliśmy w sierpniu tego roku. Szczecin był jednym nielicznych miast Europy, które podjęło się organizacji wydarzenia o charakterze morskim. Gościliśmy w Szczecinie kilkanaście jednostek. Odbyły się także regaty na Morzu Bałtyckim, w związku z czym mamy już doświadczenie w bezpiecznej organizacji tego typu przedsięwzięć* - mówi Jerzy Raducha, wicedyrektor ds. organizacji imprez i współpracy międzynarodowej w Centrum Żeglarskim. - *Spluwają już do nas pierwsze zgłoszenia, na liście mamy już 37 jednostek. Bardzo cieszy nas zgłoszenie, bardzo oczekiwanej przez nas jednostki, która w 2017 roku zrezygnowała z przyplłynięcia do Szczecina, w tym roku potwierdziła już udział, a jest to jest francuski żaglowiec Belle Poule.*

Więcej szczegółów dotyczących wydarzenia znajdziemy na stronie:

www.tallships.szczecin.eu

**PRZYJMOWANIE
ZGŁOSZEŃ OD 10.01**

**Międzynarodowe
Nagrody
Żeglarskie
Szczecin**

Sprawdź szczegóły na stronie:
nagrodyzeglarskie.szczecin.pl

ZOBACZ

NAJWIĘKSZE ŻAGLOWCE ŚWIATA W SZCZECINIE

www.tallships.szczecin.eu

SZCZECIN: POMYŚL · ZOBACZ · ZOSTAŃ

STYCZEŃ

- 1 Pt **NOWY ROK, Mieczysława**
- 2 So Makarego, Izydora
- 3 N **Genowefy, Danuty**
- 4 Pn Grzegorza, Eugeniusza
- 5 Wt Edwarda, Szymona
- 6 Śr **TRZECH KRÓLI**
- 7 Cz Lucjana, Juliana
- 8 Pt Seweryna, Mściława
- 9 So Adriana, Juliana
- 10 N **Danuty, Wilhelma**
- 11 Pn Matyldy, Honoraty
- 12 Wt Ady, Benedykta
- 13 Śr Weroniki, Bogumily
- 14 Cz Niny, Feliksa
- 15 Pt Aleksandra, Pawła
- 16 So Marcelego, Włodzimierza
- 17 N **Antoniego, Jana**
- 18 Pn Małgorzaty, Piotra
- 19 Wt Henryka, Marty
- 20 Śr Fabiana, Sebastiana
- 21 Cz Agnieszki, Jarosława
- 22 Pt Wincentego, Anastazego
- 23 So Marii, Rajmunda
- 24 N **Felicji, Rafała**
- 25 Pn Pawła, Miłosza
- 26 Wt Michała, Tytusa
- 27 Śr Anieli, Jerzego
- 28 Cz Tomasza, Walerego
- 29 Pt Franciszka, Zdzisława
- 30 So Macieja, Marty
- 31 N **Ludwika, Jana**

LUTY

- 1 Pn Ignacego, Brygidy
- 2 Wt Marii, Mirosława
- 3 Śr Błażeja, Hipolita
- 4 Cz Andrzejka, Weroniki
- 5 Pt Adelajdy, Agaty
- 6 So Doroty, Bogdana
- 7 N **Ryszarda, Romualda**
- 8 Pn Jana, Sebastiana
- 9 Wt Apolonii, Eryka
- 10 Śr Scholastyki, Jacka
- 11 Cz Lucjana, Łazarza
- 12 Pt Damiana, Modesta
- 13 So Grzegorza, Katarzyny
- 14 N **Cyryla, Metodego**
- 15 Pn Jowity, Faustyny
- 16 Wt Danuty, Julianny
- 17 Śr Aleksęgo, Łukasza
- 18 Cz Konstancji, Symeona
- 19 Pt Konrada, Józefa
- 20 So Leona, Ludmily
- 21 N **Eleonory, Roberta**
- 22 Pn Marty, Małgorzaty
- 23 Wt Romany, Damiana
- 24 Śr Macieja, Bogusza
- 25 Cz Cezarego, Wiktora
- 26 Pt Mirosława, Aleksandra
- 27 So Gabriela, Anastazji
- 28 N **Romana, Makarego**

MARZEC

- 1 Pn Albina, Antoniny
- 2 Wt Heleny, Radosława
- 3 Śr Kunegundy, Maryny
- 4 Cz Kazimierza, Łucji
- 5 Pt Adrianny, Fryderyka
- 6 So Wiktora, Róży
- 7 N **Tomasza, Felicji**
- 8 Pn Beaty, Wincentego
- 9 Wt Katarzyny, Franciszki
- 10 Śr Cypriana, Marcelęgo
- 11 Cz Konstantęgo, Benedykta
- 12 Pt Grzegorza, Bernarda
- 13 So Krystyny, Bożeny
- 14 N **Matyldy, Leona**
- 15 Pn Ludwika, Klemęsa
- 16 Wt Hilarego, Izabeli
- 17 Śr Zbigniewa, Gertrudy
- 18 Cz Cyryla, Edwarda
- 19 Pt Józefa, Bogdana
- 20 So Klauddii, Eufermii
- 21 N **Benedykta, Lubomira**
- 22 Pn Katarzyny, Bogusława
- 23 Wt Pelagii, Feliksa
- 24 Śr Marka, Gabrięla
- 25 Cz Marii, Marioli
- 26 Pt Emanuela, Teodora
- 27 So Lidii, Ernesta
- 28 N **Anieli, Jana**
- 29 Pn Wiktora, Eustachęgo
- 30 Wt Amęlii, Leonarda
- 31 Śr Balbiny, Beniamina

KWIECIEŃ

- 1 Cz Hugona, Grażyny
- 2 Pt Władysława, Franciszka
- 3 So Ryszarda, Pankracego
- 4 N **WIELKANOC**
- 5 Pn **PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY**
- 6 Wt Wilhelma, Celestyny
- 7 Śr Hermana, Rufina
- 8 Cz Dionizego, Januarego
- 9 Pt Marii, Dymitra
- 10 So Michała, Makarego
- 11 N **Filipa, Leona**
- 12 Pn Justyny, Waleriana
- 13 Wt Marcina, Idy
- 14 Śr Waleriana, Justyny
- 15 Cz Bazylego, Anastazji
- 16 Pt Julii, Benedykta
- 17 So Roberta, Rudolfa
- 18 N **Bogusława, Apoloniusza**
- 19 Pn Leona, Konrada
- 20 Wt Agnieszki, Szymona
- 21 Śr Feliksa, Bartosza
- 22 Cz Łukasza, Leona
- 23 Pt Wojciecha, Jerzego
- 24 So Grzegorza, Aleksandra
- 25 N **Marka, Jarosława**
- 26 Pn Marii, Marzeny
- 27 Wt Zyty, Teofila
- 28 Śr Piotra, Walerii
- 29 Cz Rity, Bogusława
- 30 Pt Katarzyny, Mariana

MAJ

- 1 So **ŚWIĘTO PRACY**
- 2 N **DZIEŃ FLAGI**
- 3 Pn **ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA**
- 4 Wt Moniki, Floriana
- 5 Śr Ireny, Waldemara
- 6 Cz Filipa, Judyty
- 7 Pt Ludmily, Benedykta
- 8 So Stanisława, Wiktora
- 9 N **Grzegorza, Bożydara**
- 10 Pn Antoniny, Izydora
- 11 Wt Igi, Ignacego
- 12 Śr Joanny, Dominika
- 13 Cz Roberta, Serwacego
- 14 Pt Bonifacego, Dobiesława
- 15 So Zofii, Izydora
- 16 N **Andrzejka, Szymona**
- 17 Pn Brunona, Weroniki
- 18 Wt Feliksa, Eryka
- 19 Śr Piotra, Mikołaja
- 20 Cz Bazylego, Bernardyna
- 21 Pt Wiktora, Tymoteusza
- 22 So Heleny, Rytli
- 23 N **Iwony, Dezyderiusza**
- 24 Pn Joanny, Zuzanny
- 25 Wt Grzegorza, Urbana
- 26 Śr Filipa, Pauliny
- 27 Cz Jana, Juliana
- 28 Pt Justyny, Jaromira
- 29 So Magdaleny, Teodozji
- 30 N **Jana, Karola**
- 31 Pn Kamili, Feliksa

CZERWIEC

- 1 Wt Jakuba, Konrada
- 2 Śr Marianny, Erazma
- 3 Cz **BOŻE CIAŁO**
- 4 Pt Walerii, Bonifacego
- 5 So Franciszka, Karola
- 6 N **Norberta, Pauliny**
- 7 Pn Roberta, Wiesława
- 8 Wt Medarda, Seweryna
- 9 Śr Pelagii, Felicjana
- 10 Cz Małgorzaty, Bogumila
- 11 Pt Feliksa, Barnaby
- 12 So Onufrego, Jana
- 13 N **Antoniego, Lucjana**
- 14 Pn Elizy, Bazylego
- 15 Wt Jolanty, Wita
- 16 Śr Aliny, Justyny
- 17 Cz Ignacego, Adolfa
- 18 Pt Elżbięty, Marka
- 19 So Otto, Romualda
- 20 N **Bogny, Florentyny**
- 21 Pn Alicji, Alojzego
- 22 Wt Pauliny, Tomasa
- 23 Śr Wandy, Zenona
- 24 Cz Jana, Danuty
- 25 Pt Lucji, Wilhelma
- 26 So Pawła, Jana
- 27 N **Władysława, Maryli**
- 28 Pn Leona, Ireneusza
- 29 Wt Piotra, Pawła
- 30 Śr Emilii, Lucyny

LIPIEC

- 1 Cz Haliny, Mariana
- 2 Pt Marii, Urbana
- 3 So Anatóla, Jacka
- 4 N **Elżbięty, Teodora**
- 5 Pn Marii, Antoniego
- 6 Wt Dominiki, Łucji
- 7 Śr Cyryla, Metodego
- 8 Cz Edgara, Prokopa
- 9 Pt Weroniki, Zenona
- 10 So Filipa, Amęlii
- 11 N **Pelagii, Olgi**
- 12 Pn Brunona, Jana
- 13 Wt Małgorzaty, Henryka
- 14 Śr Izabeli, Bonawentury
- 15 Cz Henryka, Włodzimierza
- 16 Pt Benity, Eustachęgo
- 17 So Anęty, Bogdana
- 18 N **Kamila, Szymona**
- 19 Pn Wodzisława, Wincentęgo
- 20 Wt Czesława, Hieronima
- 21 Śr Wawrzyńca, Daniela
- 22 Cz Marii, Magdaleny
- 23 Pt Bogny, Apolinarego
- 24 So Krystyny, Kingi
- 25 N **Krzysztofa, Jakuba**
- 26 Pn Joachima, Anny
- 27 Wt Natalii, Julii
- 28 Śr Wiktora, Innocentęgo
- 29 Cz Olafa, Marty
- 30 Pt Julity, Ludmily
- 31 So Heleny, Ignacego

SIERPIEŃ

- 1 N **Juliana, Justyny**
- 2 Pn Euzebiusza, Gustawa
- 3 Wt Lidii, Nikodema
- 4 Śr Dominiki, Prołazęgo
- 5 Cz Stanisława, Marii
- 6 Pt Jakuba, Sławy
- 7 So Doroty, Konrada
- 8 N **Cypriana, Emiliana**
- 9 Pn Romana, Edyty
- 10 Wt Wawrzyńca, Bogdana
- 11 Śr Zuzanny, Lidii
- 12 Cz Lecha, Euzebiei
- 13 Pt Diany, Hipolita
- 14 So Alfreda, Maksymiliana
- 15 N **WNIEBOWZJĘCIE NMP**
- 16 Pn Joachima, Rocha
- 17 Wt Anity, Jacka
- 18 Śr Heleny, Bronisława
- 19 Cz Ludwika, Bolesława
- 20 Pt Bernarda, Sobiesława
- 21 So Kazimierza, Franciszki
- 22 N **Zygryfya, Hipolita**
- 23 Pn Róży, Apolinarego
- 24 Wt Jerzego, Bartłomieja
- 25 Śr Luizy, Józefa
- 26 Cz Marii, Natalii
- 27 Pt Moniki, Cezarego
- 28 So Aleksęgo, Augustyna
- 29 N **Sabiny, Jana**
- 30 Pn Feliksa, Małgorzaty
- 31 Wt Rajmunda, Bohdana

WRZESIEŃ

- 1 Śr Bronisławy, Idziego
- 2 Cz Stefana, Juliana
- 3 Pt Izabeli, Szymona
- 4 So Rozalii, Róży
- 5 N **Wawrzyńca, Doroty**
- 6 Pn Beaty, Eugeniusza
- 7 Wt Reginy, Melchiora
- 8 Śr Marii, Radosława
- 9 Cz Piotra, Sergiusza
- 10 Pt Mikołaja, Łukasza
- 11 So Jacka, Prota
- 12 N **Marii, Gwidona**
- 13 Pn Jana, Eugenii
- 14 Wt Bernarda, Cypriana
- 15 Śr Nikodema, Albina
- 16 Cz Edyty, Kamila
- 17 Pt Justyny, Franciszka
- 18 So Ireny, Stanisława
- 19 N **Januarego, Konstancji**
- 20 Pn Eustachęgo, Filipiny
- 21 Wt Mateusza, Hipolita
- 22 Śr Tomasza, Maurycego
- 23 Cz Bogusława, Tekli
- 24 So Gerarda, Teodora
- 25 Pt Aurelii, Władysława
- 26 N **Damiana, Wawrzyńca**
- 27 Pn Wincentęgo, Justyny
- 28 Wt Wacława, Marka
- 29 Śr Michała, Rafała
- 30 Cz Wery, Hieronima

PAŹDZIERNIK

- 1 Pt Danuty, Remigiusza
- 2 So Teofila, Dionizego
- 3 N **Teresy, Gerarda**
- 4 Pn Franciszka, Rozalii
- 5 Wt Apolinarego, Placyda
- 6 Śr Artura, Brunona
- 7 Cz Marii, Marka
- 8 Pt Pelagii, Brygidy
- 9 So Bogdana, Ludwika
- 10 N **Franciszka, Pauliny**
- 11 Pn Aldony, Emilia
- 12 Wt Maksymiliana, Eustachęgo
- 13 Śr Edwarda, Teofila
- 14 Cz Bernarda, Dominika
- 15 Pt Teresy, Jadwigi
- 16 So Gawła, Grzegorza
- 17 N **Małgorzaty, Lucyny**
- 18 Pn Łukasza, Juliana
- 19 Wt Pawła, Ziemowita
- 20 Śr Ireny, Jana
- 21 Cz Urszuli, Jakuba
- 22 Pt Filipa, Halki
- 23 So Romana, Seweryna
- 24 N **Rafała, Marcina**
- 25 Pn Bonifacego, Ingi
- 26 Wt Ewarysta, Lucjana
- 27 Śr Sabiny, Wincentęgo
- 28 Cz Tadeusza, Szymona
- 29 Pt Euzebiei, Wioletty
- 30 So Edmunda, Zenobii
- 31 N **Krzysztofa, Augusta**

LISTOPAD

- 1 Pn **WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH**
- 2 Wt Bohdana, Tobiasza
- 3 Śr Huberta, Sylwii
- 4 Cz Karola, Olgierda
- 5 Pt Sławomira, Elżbięty
- 6 So Feliksa, Leonarda
- 7 N **Antoniego, Ernesta**
- 8 Pn Bogdana, Seweryna
- 9 Wt Teodora, Aleksandra
- 10 Śr Andrzejka, Leona
- 11 Cz **ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI**
- 12 Pt Renaty, Witolda
- 13 So Mikołaja, Benedykta
- 14 N **Agaty, Wawrzyńca**
- 15 Pn Alberta, Leopolda
- 16 Wt Edmunda, Gertrudy
- 17 Śr Salomei, Grzegorza
- 18 Cz Anieli, Romana
- 19 Pt Matyldy, Seweryna
- 20 So Feliksa, Anatóla
- 21 N **Janusza, Konrada**
- 22 Pn Cecylii, Marka
- 23 Wt Adeli, Klemęsa
- 24 Śr Aleksandra, Flory
- 25 Cz Katarzyny, Erazma
- 26 Pt Konrada, Sylwestra
- 27 So Waleriana, Maksymiliana
- 28 N **Grzegorza, Zdzisława**
- 29 Pn Błażeja, Saturnina
- 30 Wt Andrzejka, Konstantęgo

GRUDZIEŃ

- 1 Śr Natalii, Eugeniusza
- 2 Cz Pauliny, Balbiny
- 3 Pt Franciszka, Ksawerego
- 4 So Barbary, Bernarda
- 5 N **Krzystyny, Sabiny**
- 6 Pn Mikołaja, Emiliana
- 7 Wt Marcina, Ambrożęgo
- 8 Śr Marii, Romaryka
- 9 Cz Leokadii, Wiesława
- 10 Pt Julii, Danięli
- 11 So Damazęgo, Waldemara
- 12 N **Dagmara, Aleksandra**
- 13 Pn Lucji, Otylii
- 14 Wt Izydora, Alfreda
- 15 Śr Celiny, Waleriana
- 16 Cz Alicji, Zdzisława
- 17 Pt Łazarza, Olimpii
- 18 So Bogusława, Gracjana
- 19 N **Danusza, Urbana**
- 20 Pn Bogumily, Dominika
- 21 Wt Seweryna, Tomasa
- 22 Cz Honoraty, Zenona
- 23 Śr Wiktorii, Małgorzaty
- 24 Pt Wiktorii, Adama, Ewy
- 25 So **BOŻE NARODZENIE**
- 26 N **BOŻE NARODZENIE**
- 27 Pn Jana, Maksyma
- 28 Wt Antoniego, Teofilii
- 29 Śr Tomasa, Dawida
- 30 Cz Eugeniusza, Irminy
- 31 Pt Sylwestra, Melanii